

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET**

**PROGRAM RADA
KANDIDATA ZA DEKANA PROF. DR. SC. MATKA ERCEGA
ZA MANDATNO RAZDOBLJE
AKADEMSKIH GODINA 2023./24., 2024./25. i 2025./26.**

**Kandidat:
prof. dr. sc. Matko Erceg**

Split, lipanj 2023.

Sadržaj

1. UVOD	1
2. NASTAVNA DJELATNOST I STUDENTI.....	2
2.1. Nastavna djelatnost	2
2.2. Studenti.....	4
3. ZNANSTVENI RAD I STRUČNI RAD.....	5
3.1. Znanstveni rad	6
3.2. Stručni rad.....	7
4. MEĐUNARODNA SURADNJA.....	8
5. SUSTAV OSIGURAVANJA I UNAPRJEĐIVANJA KVALITETE	9
6. OPĆA DJELATNOST I KADROVSKA PITANJA	10
7. FINACIJE.....	11
8. ZAKLJUČAK	12

1. UVOD

Temeljna djelatnost Kemijsko-tehnološkog fakulteta (KTF) je visokoobrazovni nastavni, znanstveno-istraživački i stručni rad iz znanstvenog područja tehničke znanosti, znanstveno polje kemijsko inženjerstvo, znanstvenog područja prirodne znanosti, znanstveno polje kemija i znanstvenog područja biotehničke znanosti, znanstveno polje prehrambena tehnologija. Kemijsko-tehnološki fakultet djeluje i u području prirodnih znanosti, polje fizika i polje matematika.

KTF je osnovan 1960. godine temeljem potrebe za inženjerima kemijsko-tehnološke struke u procesu razvoja kemijske industrije u Dalmaciji. Od svog utemeljenja do danas KTF se razvijao prateći potrebe društva i trendove razvoja, temeljeći svoju nastavnu aktivnost na istraživanjima i najnovijim znanstvenim spoznajama. KTF je danas prepoznatljiva znanstveno-istraživačka ustanova o čemu svjedoče brojni znanstveno-istraživački projekti, suradnje s domaćim i inozemnim istraživačkim i akademskim institucijama, djelatnici u vrhu rang lista najutjecajnijih svjetskih znanstvenika, objavljeni znanstveni radovi u renomiranim znanstvenim časopisima te sudjelovanje u organizaciji međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih kongresa. KTF je neodvojiv od razvoja Sveučilišta u Splitu, gospodarstva Dalmacije i Hrvatske. Tome u prilog govore činjenice: KTF je jedan od osnivača Sveučilišta u Splitu, a doprinos gospodarstvu najbolje se očituje kroz obrazovanje gotovo 3000 stručnjaka na svim razinama studija, kroz projekte s gospodarstvom, brojne analize, ekspertize, elaborate i studije. Sve to je postignuto predanim radom uprava i zaposlenika KTF-a u protekle 63 godine. Stoga biti još jednom kandidat za dekana KTF-a za mene osobno je iznimna čast. KTF-u dugujem mnoge stvari koje su moj život učinile boljim i sretnim i spreman sam, iako sada svjesniji svega što dekanska pozicija donosi, prihvatiti ovu časnu dužnost kroz još jedan mandat. Osjećam da trebam i mogu doprinijeti daljnjem razvoju KTF-a kao i pozitivnom radnom okruženju, bez kojeg nema napretka Fakulteta. Kroz protekle tri godine osvjedočio sam se koliko međusobni odnosi opterećuju normalno funkcioniranje Fakulteta i tome se planiram intenzivnije posvetiti kako bi iskoristili u potpunosti sve naše potencijale, koji su u ovom trenutku manje ili više neiskorišteni. No, to dekani uprava ne mogu sami te očekujem i radujem se pozitivnom doprinosu svih zaposlenika.

Stoga sukladno Statutu Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu, predstavljam svoj program rada kao kandidata za dekana Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu za mandatno razdoblje akademskih godina 2023./24., 2024./25. i 2025./26. Ovaj program rada temelji se na dokumentima kojima su definirane smjernice razvoja i djelovanja KTF-a i to:

- [1] Statut Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (2023.) i Statut Sveučilišta u Splitu (2023.)
- [2] Strategija razvoja Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (2021.-2025.) i Strategija Sveučilišta u Splitu (2021.-2025.).
- [3] Strateški program znanstvenih istraživanja Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (2021.-2025.) i Znanstvena strategija Sveučilišta u Splitu (2021.-2025.).
- [4] Akcijski plan Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu po pojedinim strateškim područjima, ciljevima i zadacima Strategije Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (2021.-2025.) i Strategije Sveučilišta u Splitu (2021.-2025.).
- [5] Politika osiguravanja kvalitete Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (2014.), Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (2020.), Priručnik osiguravanja kvalitete Fakulteta (2018.), Izvješće o realizaciji plana aktivnosti u fazi naknadnog praćenja postupka unutarnje periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (2022.).
- [6] Akcijski plan za unaprjeđenje kvalitete Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (2021.-2025.).
- [7] Izvješće Stručnog povjerenstva o reakreditaciji Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (2022.).

[8] Izvješće Stručnog povjerenstva o reakreditaciji poslijediplomskih doktorskih studija Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu (kolovoz 2018.).

S obzirom da je prošle godine donesen novi Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (ZVOZD) (NN 119/22) te Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti (NN 151/2022), bit će potrebno, pored Statuta, s njima uskladiti gotovo sve akte Fakulteta te donijeti neke nove. Ako budem izabran za dekana, u drugoj polovini mandata vodit ću izradu i sljedećih važnih dokumenata Fakulteta: Strategija razvoja Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu, Strateški program znanstvenih istraživanja Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu, Akcijski plan Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu po pojedinim strateškim područjima, ciljevima i zadacima Strategije Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu i Akcijski plan za unaprjeđenje kvalitete Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu. Bit ću spreman povesti raspravu o svim temeljnim dokumentima KTF-a od prvog dana svojeg mandata, a sve u cilju poboljšanja cjelokupnog rada.

KTF je na reakreditaciji provedenoj u svibnju 2021. godine ocijenjen zadovoljavajućom razinom kvalitete po svim standardima vrednovanja te nam je izdana potvrda o ispunjavanju uvjeta za obavljanje svih svojih djelatnosti što je velik uspjeh cijelog kolektiva. No, akreditacijska preporuka sadrži i brojne preporuke za unaprjeđenje kvalitete kao i one koje se odnose na promjenu organizacijske strukture s ciljem povećanja djelotvornosti i učinkovitosti nastavnih i znanstvenih aktivnosti. Stoga je pred nama i dalje intenzivan rad na otklanjanju uočenih nedostataka, a pred nama su i neke teške odluke. Siguran sam da ćemo kroz razgovore doći do zadovoljavajućih rješenja koja će biti zamašnjak novoj fazi razvoja Fakulteta.

2. NASTAVNA DJELATNOST I STUDENTI

Kako je primarna djelatnost KTF-a visokoobrazovni nastavni rad, odnosno rad sa studentima, unaprjeđenje studija na svim razinama i nastavnog procesa te izrada novih programa cjeloživotnog učenja ostat će u fokusu aktivnosti. Sve navedeno je u cilju nastavka obrazovanja kvalitetnih i kompetentnih stručnjaka u skladu s misijom i vizijom Fakulteta.

2.1. Nastavna djelatnost

Prva reakreditacija KTF-a provedena je 2008. godine, pa 2015. godine, a posljednja 2021. godine. Potvrda o ispunjavanju svih uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti izdana je KTF-u 2022. godine. Reakreditacija poslijediplomskih sveučilišnih (doktorskih) studija uspješno je provedena 2018. godine i skoro nas očekuje nova. Tijekom 2022. izrađen je Elaborat novog dokorskog studija KTF-a Kemija i kemijsko inženjerstvo, a prilikom njegove izrade uzete su obzir sve preporuke s reakreditacije iz 2018. godine. Elaborat je dobio pohvale međunarodnih recenzenata te je usvojen na sjednici Senata Sveučilišta u Splitu. Trenutno se pripremamo za inicijalnu akreditaciju dokorskog studija i po dobivanju dopusnice planiram redovite upise na novi doktorski studij, što do sada nije bio slučaj. Pri kraju ovog mandatnog razdoblja provest će se reakreditacija KTF-a po novom modelu reakreditacije o kojem još ne znamo mnogo, ali zasigurno će slijediti Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG). Uskoro nas očekuje i izrada novog Pravilnika o sustavu osiguravanja kvalitete te pripadajućih procedura. U kontekstu novog reakreditacijskog ciklusa, visoko učilište promatra se kao cjelina, a njegova kvaliteta vrednuje se u cjelovitosti svih njegovih aktivnosti.

Jedna od temeljnih preporuka iz posljednjeg ciklusa akreditacije je revizija studijskih programa i ishoda učenja. Iz razgovora s nastavnicima, uočio sam da smo svjesni potrebe za modernizacijom svih naših prijediplomskih i diplomskih studijskih programa. No, to moramo provesti brže i efikasnije u odnosu na doktorski studij. Smanjenje broja upisanih studenata je sigurno jednim dijelom posljedica sadržaja naših studijskih programa, odnosno naziva studijskih programa. Uvjeran sam da zajedničkim angažmanom svih nastavnika možemo ponuditi studijske programe svjetske kvalitete, a koji će uz to biti atraktivni za upis. U tom je smislu potrebno je provesti osuvremenjivanje naših studijskih programa u skladu s standardima vrednovanja kvalitete Agencije za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), ali i brojne druge aktivnosti na poboljšanju sustava kvalitete i usklađivanju s EU standardima, od kojih su u ovom programu istaknute najvažnije.

Potrebno je razmotriti uvođenje i izvođenje nastave na engleskom jeziku čime bi se značajno doprinjelo internacionalizaciji i prepoznatljivosti KTF-a te usklađivanju s Europskim prostorom visokog obrazovanja. Tijekom prethodnog razdoblja krenulo se u suradnji s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu u internacionalizaciju programa te je izvođen studijski program *Chemical and Enviromental Technology*. Navedeni studijski program Stručno povjerenstvo u postupku reakreditacije 2021. ocijenilo je kao pozitivan primjer aktivnosti. U tijeku su aktivnosti pripreme za inicijalnu akreditaciju i dobivanje dopusnice za izvođenje integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Farmacija.

Tijekom posljednje dvije godine na Fakultetu se izvodio Program za stjecanje uvjeta za upis na diplomski sveučilišni studij Kemijska tehnologija studentima koji su završili preddiplomski stručni studij Zaštita i uporaba materijala. Izrada navedenog Programa može nam biti smjernica za izradu programâ iz područja cjeloživotnog obrazovanja, tim više što Ministarstvo znanosti i obrazovanja (MZO) potiče na izradu takvih programa i polaznicima programa subvencionira pohađanje u potpunom iznosu, što nam može imati pozitivan utjecaj na financije Fakulteta. Budući da je novim ZVOZD-om predviđeno dobivanje financijskih sredstva institucijama na temelju uspješnosti u realizaciji ciljeva i pokazatelja definiranih programskim ugovorima (koji su trenutno na javnoj raspravi), ovo nam može pomoći u osiguravanju financijske stabilnosti.

U svim aktivnostima vezanim za nastavu vodit će se računa o opterećenjima nastavnika i inzistirati na optimiranju istih, a svim nastavnicima i suradnicima Fakulteta zahvalan sam na razumijevanju i odricanju dijela prekovremenih sati, koji su, odgovorno tvrdim, omogućili stabilnost Fakultetu u nešto težim financijskim uvjetima u proteklom razdoblju.

Istaknute planirane aktivnosti:

- osiguravanje pretpostavki za redovito odvijanje prijediplomskih i diplomskih studija Kemija, Kemijska tehnologija i Prehrambena tehnologija, integriranog preddiplomskog i diplomskog studija Farmacija, programa iz područja cjeloživotnog obrazovanja te dokorskog studija
- priprema za inicijalnu akreditaciju dokorskog studija Kemija i kemijsko inženjerstvo
- detaljna revizija prijediplomskih i diplomskih studijskih programa u skladu reakreditacijskim preporukama iz 2021. godine, Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom (HKO), potrebam tržišta rada, kapacitetom KTF-a te anketama poslodavaca završenih studenata KTF-a, odnosno završenih studenata
- usklađivanje i osuvremenjivanje ishoda učenja za sve predmete i sve prijediplomske i diplomske studijske programe kako bi isti odgovarali razini i profilu kvalifikacija koje se njima stječu, a sve u skladu sa standardima AZVO-a za vrednovanje kvalitete
- ažuriranje postojećih pravilnika ili odluka i/ili izrada novih iz domene studiranja, nastave i cjeloživotnog učenja u skladu s novim zakonima, propisima Sveučilišta u Splitu i aktualnim trendovima
- intenziviranje suradnje Povjerenstva za nastavni rad i Odbora za unaprjeđenje kvalitete u cilju podizanja kvalitete visokog obrazovanja na KTF-u

- donošenje novih procedura u skladu sa Sustavom osiguranja kvalitete KTF-a prema preporukama iz Izvješća o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete
- nastavak rada na zajedničkom diplomskom studiju na engleskom jeziku *Chemical and Environmental Technology* (s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu)
- pripreme za inicijalnu akreditaciju i dobivanje dopusnice za izvođenje integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Farmacija na engleskom jeziku
- nastavak sustavnog optimiranja izvođenja nastave te nastavak modernizacije sustava upravljanja i kontrole provednih nastavnih aktivnosti (EDUPLAN u svim oblicima nastave)
- dodatno osuvremenjivanje nastavne, laboratorijske i informatičke opreme i infrastrukture sukladno potrebama studiranja na KTF-u kao tehničkom fakultetu i financijskim mogućnostima
- poticanje korištenja naprednih tehnologija s ciljem osuvremenjivanja nastave
- poticanje nastavnika na izradu nastavnih materijala za studente
- ulaganje u nastavnike i jačanje njihovih kompetencija
- studiranje usmjeriti na studente što podrazumijeva cjelokupnu podršku za studente od upisa do završetka studija kako bi se smanjilo odustajanje studenata nakon jedne ili dvije godine; na temelju analiza kvalitete i uspješnosti studiranja definirati problematične točke i poticati njihovo otklanjanje
- promoviranje cjeloživotnog učenja potporom održavanju znanstvenih i stručnih predavanja/prezentacija (HKD, UKITS i AMACFTS) i sl., daljnje poticanje izrade programa cjeloživotnog učenja u svjetlu preporuka Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva znanosti i obrazovanje i AZVO-a te sudjelovanja djelatnika Fakulteta i studenata u aktivnostima cjeloživotnog učenja organiziranim na drugim institucijama
- nagrađivanja izvrsnosti u nastavi na KTF-u
- investiranje u nabavku znanstvene i stručne literature u knjižnici KTF-a.

2.2. Studenti

Studenti zajedno s nastavnicima predstavljaju najveću vrijednost Fakulteta. Usvojena znanja i sposobnosti studenata koji su završili studije KTF-a i njihovo uspješno uključivanje na tržište rada najbolji su pokazatelj kvalitete rada na KTF-u i njegovi najbolji promotori. Pored strateških ciljeva i zadataka koje KTF treba ispuniti, kroz studentsko vrednovanje kvalitete nastave i nastavnog rada, cjelokupne razine studija te administrativnih i stručnih službi dane su dodatne smjernice za poboljšanje ukupne kvalitete studiranja na Fakultetu, a koje su uključene u ovim programom planirane aktivnosti. U ovom mandatu imali smo odličnu suradnju sa studentima, dosta sam radio i inzistirao na odnosu sa studentima. Studenti su dobili i prostor za svoje djelovanje koji su uredili po svojim željama i potrebama, a za njih su pripremljena mjesta za učenje i druženje na Fakultetu. U narednom razdoblju nastojat ćemo još i aktivnije ih uključiti u aktivnosti Fakulteta, ali im dati više prostora za njihove ideje i projekte, svjesni energije i potencijala koje donose na Fakultet. Poticati će studente, posebno studentski zbor Fakulteta na aktivnije djelovanje kako bi bili prepoznatljiviji u studentskoj populaciji KTF-a, kao i Sveučilišta u Splitu. KTF će nastaviti pružati snažnu potporu studentima s invaliditetom i studentima drugim poteškoćama.

KTF mora u narednom razdoblju voditi aktivniju politiku promidžbe i privlačenja boljih učenika srednjih škola kroz posjete školama, organizaciju otvorenih dana KTF-a, sudjelovanju na Festivalu znanosti i drugim aktivnostima na Sveučilištu u Splitu, u što svakako planiram aktivno uključiti i studente. Dvije godine trenutnog mandata zbog epidemije bolesti Covid 19 na žalost

ovakve aktivnosti nisu bile moguće pa smo do potencijalnih studenata dolazili koristeći oglase, e-poštu te preko ravnatelja škola. Smatram da se ovim aktivnostima, sa svojim idejama trebaju uključiti svih djelatnici Fakulteta, a posebno mlađe kolege na znanstveno-nastavnim radnim mjestima. No, isto tako Fakultet mora planirati aktivnosti i donijeti strategiju koja će poboljšati napredovanje studenata, pogotovo na prvoj godini prijediplomskih studija.

Istaknute planirane aktivnosti:

- nastavak otvorene komunikacije sa studentima na svim razinama te intenziviranje informiranja studenata o svim aspektima rada Fakulteta i rezultatima provedenih aktivnosti u kojima su studenti aktivni dionici
- razvoj strategije s aktivnostima koje će poboljšati napredovanje studenata, pogotovo na prvoj godini prijediplomskih studija
- potpora Studentskom zboru (planiranje i definiranje financijske potpore) u realizaciji studentskih projekata i aktivnosti koje vode povećanju kvalitete i općeg zadovoljstva studiranja na KTF-u (organizacija skupova – ZORH, kulturnih, sportskih (Tehnologijada), humanitarnih i drugih društveno korisnih aktivnosti)
- poticanje uključivanja studenata u znanstveno-istraživačke i stručne aktivnosti zavoda izuzev samo onih vezanih za izradu završnih i diplomskih radova
- potpora prijavi studentskih projekata na natječaje Sveučilišta u Splitu
- poticanje prilagodbe nastavnih materijala i ispitnih postupaka sukladno specifičnim zahtjevima i potrebama studenata s invaliditetom na KTF-u
- dodatno unaprjeđenje uvjeta rada Studentskog zbora
- dodatno poboljšanje potpore studentima u sportskim aktivnostima
- povećanje broja nastavnih baza i osiguravanje uvjeta za provedbu stručne prakse, kao i završnih i diplomskih radova na temama značajnim za nastavne baze usmjerenim prema gospodarstvu, kako bi se time studente što bolje pripremio za tržište rada
- organiziranje predavanja stručnjaka iz gospodarstva za studente (posebice iz nastavnih baza)
- organiziranje radionica za unaprjeđenje kompetencija studenata kao i odgovarajuća podrška studentima u pogledu planiranja buduće karijere
- poticanje postakademskog usavršavanja kroz cjeloživotno učenje
- omogućavanje studentima stjecanje međunarodnog iskustva, posebice kroz Erasmus+ i SEA-EU projekte (vrijedi i za dolazne studente) te poboljšanje sustava prijave na mobilnost i priznavanja ECTS bodova ostvarenih na mobilnosti
- poticanje dolazne mobilnost studenata na Fakultet.

3. ZNANSTVENI RAD I STRUČNI RAD

Temelj kvalitetnog visokoobrazovnog nastavnog rada je kompetitivan i međunarodno prepoznatljiv znanstveni rad. Može se reći da je ujedno i polazna točka sustava za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete nastave. Prema posljednjoj analizi znanstvene aktivnosti na Sveučilištu u Splitu za potrebe raspodjele sredstava za namjensko institucijsko financiranje znanstvene djelatnosti u 2021./2022., KTF se među 11 fakulteta Sveučilišta u Splitu nalazi na sedmom mjestu po ukupnom broju radova u bazi Web of Science (WOS), a na petom mjestu kada se broj radova normalizira na broj stalno zaposlenih u punom radnom vremenu (FTE). U prethodnom razdoblju uočava se kontinuirani rast broja objavljenih znanstvenih radova zaposlenika KTF-a. Posebno treba istaknuti broj objavljenih radova u časopisima iz prvog kvartala čimbenika odjeka (Q1). Može se zaključiti da je to posljedica nabavke visokovrijedne opreme tijekom realizacije projekta „Tri

fakulteta“ (KK.01.1.1.02.0018 Funkcionalna integracija Sveučilišta u Splitu, PMF-ST, PF-ST te KTF-ST kroz razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture u Zgradi tri fakulteta), ali i intenzivnije suradnje znanstvenika na KTF-u u odnosu na prethodna razdoblja. Kroz prošlo vrijeme oprema je nabavljena i postavljena, a s protokom vremena počeli su pristizati i plodovi znanstvenog rada na opremi. Budući da se projekt bliži kraju te se uskoro očekuje dostava posljednjih komada opreme, vjerujem da će ove brojke rasti i dalje. Rast znanstvene produktivnosti nastavnika KTF-a će se zasigurno odraziti na snažnije pozicioniranje na Sveučilištu u Splitu, Republici Hrvatskoj, ali i u širem susjedstvu po znanstvenoj izvrsnosti. Sve navedeno olakšat će nastavnicima KTF-a uspostavu znanstvene i stručne suradnje na nacionalnom i međunarodnom planu kroz sudjelovanje u prijavi na međunarodnim kompetitivnim projektima (npr. Horizon i Interreg).

Iako je KTF osnovan kao podrška u razvoju kemijske industrije na području Dalmacije, stručni rad i suradnja s gospodarstvom su nedovoljno razvijeni i zastupljeni na Fakultetu. Stoga se stručni rad, pored nastavnog i znanstvenog rada, mora bolje njegovati jer, u konačnici, predstavlja treći stup aktivnosti KTF-a te Sveučilišta u Splitu. Kroz stručnu djelatnost i suradnju s gospodarstvom može se sudjelovati na prijavama za istraživačko-razvojne (IRI) projekte i projekte u sklopu poziva Ciljana znanstvena istraživanja, a sve u okviru operativnog programa Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO). S obzirom da se znanstvena i stručna djelatnost procjenjuje tijekom akreditacijskog postupka, porast broja stručnih projekata bit će pozitivno valoriziran, a realizacija stručnih projekata trebala bi donijeti i financijsku korist Fakultetu.

3.1. Znanstveni rad

Snažan poticaj razvoju znanstvenog rada na KTF-u dala je uspješna realizacija projekta *Funkcionalna integracija Sveučilišta u Splitu, PMF-ST, PF-ST te KTF-ST kroz razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture u zgradi tri fakulteta (PROJEKT 3F)*, kojim je nabavljena znanstvena oprema u vrijednosti od oko 3 milijuna eura za KTF. Rezultati su vidljivi kroz značajan porast broja objavljenih radova kao i u njihovoj kvaliteti u odnosu na razdoblje prije ovog projekta. Budući da je ovim projektom, ali i angažmanom znanstvenika s KTF-a na drugim projektima, nabavljena visokovrijedna znanstvena oprema, stvorena je kvalitetna podloga za prijavu i dobivanje novih znanstvenih projekata. U narednom razdoblju potrebno je povećati broj prijava na natječaje Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ) kao i na EU projekte, što će zahtijevati dodatne napore znanstvenika, ali i uprave u optimiranju njihovih opterećenja na KTF-u. Dobivanjem znanstvenih projekata moguće je zapošljavanje novih mladih istraživača kroz programe HRZZ-a što će imati pozitivnih pomaka, npr. povećanja brojnosti istraživačkih skupina, pomlađivanje znanstveno-istraživačkog kadra na KTF-u, mogućnosti proširenja znanstvenih tema navedenih u Znanstvenoj strategiji KTF-a, proširenje mreže suradnje s međunarodnim istraživačkim skupinama.

Posebnu pozornost potrebno je posvetiti razvoju karijere mladih istraživača (osobito doktoranada i poslijedoktoranada), a

Istaknute planirane aktivnosti:

- završetak nabave u sklopu projekta *Funkcionalna integracija Sveučilišta u Splitu, PMF-ST, PF-ST te KTF-ST kroz razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture u zgradi tri fakulteta* i povećanje iskoristivosti kapaciteta u svrhu povećanja produktivnosti i kvalitete znanstvenog rada
- poticanje razvoja istraživačkih grupa na KTF-u i suradnje među ustrojbenim jedinicama

- poticanje prijava kompetitivnih nacionalnih i međunarodnih znanstveno-istraživačkih projekata i time ostvarivanja većeg broja suradnji uz pružanje podrške prilikom prijavljivanja na navedene projekte
- poticanje objave znanstvenih radova koji pripadaju Q1/Q2 kvartilima u odnosu na one objavljene u Q3/Q4 kvartilima, uz češće periodično izvješćivanje uprave i Fakultetskog vijeća o znanstvenoj aktivnosti na KTF-u
- izrada plana održavanja nabavljene opreme i osnivanje fonda za održavanje i servisiranje opreme
- potpora nabavci znanstvene opreme koja nedostaje istraživačima te osuvremenjivanju postojeće
- poticanje prijava na mobilnosti (Erasmus+, CEEPUS, SEA-EU) na duži period zaposlenika KTF-a, a posebno mladih istraživača kroz programe mobilnosti HRZZ-a
- povećanje broja asistenata, HRZZ doktoranada i poslijedoktoranada koji će biti zaposleni kroz projekte HRZZ-a odnosno kroz HRZZ natječaje za izobrazbu mladih znanstvenika
- poticanje povezivanja znanstvenih istraživanja s nastavom (osobito na poslijediplomskim doktorskim studijima)
- razvoj karijera mladih istraživača (uvođenje poticaja/potpore za uspješne mlade istraživače te poticanje njihovog sudjelovanje na radionicama/seminarima/predavanjima)
- nastavak potpore organizaciji nacionalnih i međunarodnih znanstvenih skupova
- organizacija seminara ili drugih aktivnosti na temu metodologije znanstvenog istraživanja i znanstvene komunikacije
- nagrađivanje izvrsnosti u znanosti na KTF-u
- nastavak popularizacije znanosti, osobito u srednjim školama.

3.2. Stručni rad

Stručni rad na KTF-u potrebno je značajno unaprijediti te uključiti veći broj djelatnika u stručni rad i suradnju s gospodarstvom. Analiza trenutne stručne aktivnosti pokazuje da u ovom području na KTF-u ima puno prostora za napredak. Stručna suradnja s gospodarstvom i drugim institucijama je nužna prvenstveno zbog bolje prepoznatljivosti i pozicioniranja Fakulteta na tržištu rada. Povećanje prepoznatljivosti KTF-a na tržištu rada izuzetno je bitno jer vodi prema lakšem zapošljavanju studenata KTF-a, a nadam se da će dovesti i do porasta broja studenata budući će potencijalni studenti prije upisa znati gdje se mogu zaposliti po završetku studijskih programa KTF-a. Stručni rad rezultira i poboljšanjem materijalnih uvjeta rada na KTF-u kroz prihode ostvarene suradnjom s gospodarstvom bilo obavljanjem usluga analize, bilo sudjelovanjem u realizaciji stručnih projekata. S druge strane, suradnja s gospodarstvom, odnosno broj novosklopljenih ugovora o suradnji, jedan je od očekivanih rezultata PROJEKTA 3F. Snažnom rastu stručne suradnje zasigurno će pomoći prijave za IRI-jeve projekte i projekte Ciljanih znanstvenih istraživanja. Kroz ove projekte moguće je zapošljavanje mladih istraživača i osiguravanje financijskih sredstava za njihov doktorski studij i izradu doktorskog rada. Ovime bi porastao broj studenata na doktorskom studiju, što mu daje na vrijednosti i kontinuitetu te se povećavaju i pomlađuju istraživačke skupine na KTF-u, dok partneri iz gospodarstva također mogu zapošljavati mlade stručnjake koji mogu upisati doktorski studij KTF-a. Osim poboljšanja kadrovske strukture, kroz ove projekte mogu se osigurati značajna financijska sredstava za KTF i njegove zaposlenike.

Istaknute planirane aktivnosti:

- poticanje na prijavu IRI projekata i projekata u sklopu poziva Ciljana znanstvena istraživanja
- realizacija stručnih projekata i ekspertiza, provođenje kontrole kvalitete sirovina i proizvoda za potrebe gospodarstva u većem opsegu
- prijava na natječaje na temu razvoja, unapređenja i provedbe stručne prakse u visokom obrazovanju
- povećanje broja nastavnih baza i osiguravanje uvjeta za provedbu stručne prakse, ali i završnih i diplomskih radova na temama značajnim za nastavne baze kako bi se studente što bolje pripremilo za tržište rada
- poticanje organizacije stručnih seminara, radionica i predavanja
- nagrađivanje djelatnika fakulteta za stručni rad sukladno Pravilniku o raspodjeli i korištenju vlastitih i namjenskih prihoda
- podržavanje svih aktivnosti stručnih udruga koje djeluju pri KTF-u (Hrvatsko kemijsko društvo - HKD, Udruga kemijskih inženjera i tehnologa Split - UKITS, Alumni udruga Fakulteta - AMACFTS)
- preko AMACFTS-a provoditi analizu zapošljivosti studenata KTF-a.

4. MEĐUNARODNA SURADNJA

Međunarodna suradnja predstavlja jedan od temelja prepoznatljivosti svakog suvremenog visokog učilišta u Europi, kao i njihovog napretka i opstanka. KTF bilježi porast broja odlazne i dolazne mobilnosti studenata i nastavnika, ali i nenastavnog osoblja, kao i porast sklopljenih Erasmus ugovora, a u idućem razdoblju svakako treba težiti sklapanju novih. To se posebno odnosi na sveučilišta u sklopu SEA-EU alijanse, gdje se KTF-u otvaraju velike mogućnosti za intenzivniju međunarodnu suradnju. SEA-EU projekt ima za osnovni cilj u cijelosti povezati devet sveučilišta, i u nastavi i u znanosti. Kako su istraživačke teme alijanse SEA-EU vezane za zaštitu morskog okoliša, ekologiju i održive tehnologije, iste odgovaraju područjima znanstvenog i nastavnog interesa KTF-a. Za sada imamo uspostavljene kontakte i aktivnosti sa Sveučilištem u Cadizu i Sveučilištem u Brestu te se u ovom mandatu planira uspostaviti kontakte i s drugim Sveučilištima iz SEA-EU alijanse. Svi zajedno na KTF-u se trebamo aktivnije uključiti u brojne aktivnosti koje se nude putem ove alijanse.

U posljednjem izvješću Stručnog povjerenstva o reakreditaciji KTF-a, kao jedan od nedostataka KTF-a istaknuta je niska odlazna mobilnost nastavnika KTF-a te je u tom smislu potrebna dodatna aktivnost i razvijanje mehanizama za povećanje mobilnosti nastavnika.

Istaknute planirane aktivnosti:

- poticanje prijave međunarodnih projekata na svim razinama
- poticanje formiranja istraživačkih grupa za prijavu na SEA-EU projekt
- intenziviranje mobilnosti studenata, nastavnika i suradnika (ERASMUS+, SEA-EU, CEEPUS): odrađivanje dijela nastave, završnih/diplomskih radova ili stručne prakse u inozemstvu
- poticanje mobilnosti, osobito mladih istraživača u provođenju dijela istraživanja u inozemnim institucijama (npr. ERASMUS+, SEA-EU, CEEPUS)
- osiguravanje sve potrebne potpore tijekom prijave i provedbe mobilnosti
- poticanje održavanja radionica vezanih za prijavu na mobilnosti (i za djelatnike i za studente).

5. SUSTAV OSIGURAVANJA I UNAPRJEĐIVANJA KVALITETE

*Politika osiguravanja kvalitete KTF-a temelj je poslovnog funkcioniranja Fakulteta kojom se iskazuje usmjerenost uprave i svih djelatnika prema kontinuiranom promicanju visokih standarda kvalitete studiranja, znanstveno-istraživačkog i stručnog rada te upravljanja. Provedba kvalitete strateška je odluka koja omogućava trajno unaprjeđivanje svih aktivnosti na KTF-u.** Novim Zakonom o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti za cilj je postavljeno kontinuirano osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete rada visokog učilišta, nastavnog, znanstvenog i stručnog rada nastavnika, znanstvenika i suradnika, stručnog rada zaposlenika stručnih službi na visokom učilištu te praćenje kvalitete studijskih programa i studiranja na visokom učilištu, u skladu s europskim i međunarodnim standardima osiguravanja kvalitete u području visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti. Osiguravanje kvalitete u sustavu visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti provodi se sustavom unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete te sustavom vanjskog vrednovanja kvalitete. Prethodni (drugi) ciklus akreditacije visokih učilišta bio je puno zahtjevniji u pogledu zadovoljavanja propisanih standarda kvalitete, a za očekivati je još zahtjevnije standarde u idućem reakreditacijskom ciklusu. Vrijedi podsjetiti da je, tijekom posljednjeg akreditacijskog ciklusa, Stručno povjerenstvo jedino s Odborom za unaprjeđenje kvalitete održalo dva sastanka, vrlo dobra ocjena od strane Stručnog povjerenstva KTF-u direktna je posljedica dobrog rada prvenstveno uprava Fakulteta i Odbora za unaprjeđenje kvalitete. Dakako, visoku razinu kvalitete svih aktivnosti na KTF-u treba nastaviti održavati i unaprjeđivati, što je moguće jedino zajedničkim radom svih djelatnika.

Osnovni cilj uprave i djelatnika KTF-a treba biti dobivanje potvrde o ispunjavanju svih uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti, a koju ćemo ostvariti jedino ako smo potpuno posvećeni sustavu unaprjeđenju kvalitete na KTF-u. Prepoznajući važnost razvoja sustava kvalitete u Strategiji razvoja KTF-a za razdoblje 2021.-2025. predviđeno je radno mjesto vezano za poslove unaprjeđenja kvalitete, kao i novim Statutom Fakulteta. Isto od nas zahtijeva i novi Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti. Također, novim Statutom predviđen je i novi prodekan – prodekan za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete.

Istaknute planirane aktivnosti:

- daljnje poticanje rada i pomaganje u svim aktivnostima Odboru za unaprjeđenje kvalitete
- novo radno mjesto za poslove vezane uz unaprjeđenja kvalitete
- novi prodekan – prodekan za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete
- provođenje aktivnosti i postupaka te razvoj procedura i obrazaca sukladno Priručniku osiguravanja kvalitete Fakulteta i Standardima za vrednovanje kvalitete sveučilišta i njihovih sastavnica u postupku reakreditacije visokih učilišta
- podržavanje provođenja unutarnje i/ili vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete, analiza predloženih mjera za poboljšanje sustava kvalitete te pokretanje preporučenih aktivnosti za poboljšanje sustava kvalitete
- izrada novog Pravilnika o osiguravanju kvalitete
- izrada godišnjih akcijskih planova Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu po pojedinim strateškim područjima, ciljevima i zadacima Strategije Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu i Strategiji Sveučilišta u Splitu
- izrada izvješća o realizaciji akcijskih planova iz prethodne godine
- analiziranje anketa vrednovanja nastavnog rada, cjelokupne razine studija te vrednovanja rada administrativnih i stručnih službi te pokretanje preporučenih aktivnosti za otklanjanje anketama uočenih nedostataka.

*Priručnik osiguravanja kvalitete Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu, 2018.

6. OPĆA DJELATNOST I KADROVSKA PITANJA

Sigurnost zaposlenika i studenata KTF-a je iznad svega i primarni zadatak uprave je osigurati maksimalan stupanj zaštite na radu te će se nastaviti poduzimati sve potrebno u tom cilju. Ovaj je mandat većim dijelom bio obilježen pandemijom bolesti Covid 19. Zahvaljujem se svima na poštivanju donesenih odluka i preporuka, koje nisu uvijek bile lake i svima prihvatljive. No, u konačnici na Fakultetu nismo imali ni prijenosa bolesti niti teških zdravstvenih stanja.

Osnovni zadatak uprave je sustavno praćenje i razmatranje kadrovskih pitanja na svim razinama od pomoćnih, administrativnih, stručnih, suradničkih, nastavnih do znanstveno-nastavnih radnih mjesta. Osobno ću, kao što su to radili svi dekani, poduzimati aktivnosti za zapošljavanje što većeg broja potrebnog kadra te dobivanja dopuštenja za napredovanje na znanstveno-nastavnim i nastavnim radnim mjestima. Uzimajući trenutačnu gospodarsku situaciju, a posebno odluku Vlade Republike Hrvatske o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama, kadrovska politika bit će u narednom razdoblju jedan od najvećih izazova budućoj upravi fakulteta. Ipak, vjerujem da ćemo suradnjom i dogovorom i unutar KTF-a i Sveučilišta u Splitu uspješno rješavati kadrovsku politiku KTF-a.

Zaposlenici KTF-a koji sudjeluju u izvođenju nastave svjesno su preuzeli na sebe povećanje udjela u nastavi pri kompoziciji radnog vremena (oko 20%), a da pri tom nisu zanemarili znanstveni rad na čemu sam im iskreno zahvalan. Naravno da dugoročno ovakva praksa nije dobra ni za instituciju ni za njene zaposlenike te je kadrovska politika usmjerena i prema njenom rješavanju. Opisanim angažmanom nastavnici KTF-a su pomogli u smanjenju troškova koji su nastali zbog realizacije nastavnog procesa. Troškovi izvođenja nastave su, iako puno manji nego prije nekoliko godina, visoki zbog potrebe angažiranja velikog broja vanjskih suradnika, naročito u dijelu izvođenja eksperimentalne nastave. Novi ZVOZD omogućava stručnim suradnicima sudjelovanje u eksperimentalnoj nastavi, čime bi se znatno smanjilo potrebu za vanjskim suradnicima i podiglo kvalitetu provedbe eksperimentalne nastave na KTF-a. Osnovni nedostatak kod angažmana vanjskih voditelja eksperimentalne nastave nije njihova niska motiviranost ili nisko znanje, dapače, gotovo uvijek su visokomotivirani i puni elana, već što se na njih ne može osloniti na duži vremenski rok jer pronađu posao. Ovakva praksa zaposlenike ustrojstvenih jedinica na kojima su angažirani vanjski voditelji eksperimentalne nastave dovodi u začarani krug te stalno moraju obučavati nove voditelje te se time manje mogu baviti svojim nastavnim, znanstvenim i stručnim radom.

Osim zaposlenika koji su uključeni u znanstveno-nastavni rad, za nesmetano djelovanje KTF-a važne su kvalitetne stručne, administrativne i pomoćne službe i njihov učinkovit rad. Nastavit ćemo ih upućivati na potrebna profesionalna usavršavanja, kao i mobilnosti u sklopu Erasmus+ mobilnosti, odnosno alijanse SEA-EU. Nabavljeni su novi informatički sustavi u administraciji, odnosno uvodi se elektroničko poslovanje sukladno Uredbi o uredskom poslovanju Republike Hrvatske pa je za očekivati je da će se nove procedure ubrzati te posljedično smanjiti administrativni rad zaposlenika.

Očekuje nas, pored već učinjenog, značajno financijsko ulaganje u informatičku infrastrukturu fakulteta u vrlo skorom razdoblju. Vrijeme u kojem se nalazimo pokazalo je svu važnost kvalitetnih zaposlenika u Centru za informatičku potporu i dobre informatičke infrastrukture, bez kojih izvedba nastave na daljinu ne bi bila moguća. Potrebno je više raditi na mrežnoj stranici Fakulteta koja mora postati ogledalo svih naših aktivnosti i prozor svima u mogućnosti koje pruža KTF.

Osobno smatram da KTF mora u narednom razdoblju preuzeti aktivniju ulogu u društveno važnim pitanjima, prvenstveno pitanjima zaštite okoliša (zelene tehnologije, zbrinjavanje otpada). S druge strane, angažman u društveno-važnim pitanjima je jedan od mjerila rangiranja sveučilišta (npr. ljestvica Times Higher Education World University Rankings - THE) te na tome se mora aktivnije surađivati s Gradom Splitom i Splitsko-dalmatinskom županijom, kao i ostalim lokalnim upravama, a sve u skladu s odgovarajućim strategijama.

Kao bivši sindikalni povjerenik KTF-a, nastaviti ću suradnju sa Sindikatom i voditi brigu o ispunjavanju svih zakonom i kolektivnim ugovorom propisanih prava zaposlenika. Poticati ću pozitivan odnosu prema radu, kolegama i doprinosu ukupnom pozitivnom radnom ozračju, a očekujem i primjeren odnos prema dekanu i upravi Fakulteta.

Istaknute planirane aktivnosti:

- kontinuiran rad na poboljšanju sigurnosti na radu
- kontinuiran rad na poboljšanju kadrovskih pitanja KTF-a
- ažuriranje odluka i pravilnika vezanih za opću djelatnost i kadrovska pitanja
- podupiranje profesionalnog usavršavanja djelatnika Fakulteta
- opremanje preostalih laboratorija na KTF-u i ishodovanje uporabne dozvole za njihov rad
- ulaganje u informatičku strukturu (serveri, wifi) te opremanje barem dvije predavaonice za snimanje i online predavanja
- kontinuirano unaprjeđenje i ažuriranje mrežne stranice KTF-a (i na hrvatskom i engleskom jeziku)
- modernizacija programa za evidenciju kemikalija i otpada u skladištima KTF-a
- aktivnosti usmjerene prema ostvarenju cilja KTF – fakultet bez otpada (poticanje aktivnosti i projekata usmjerenih prema odvojenom sakupljanju i zbrinjavanju svih vrsta otpada).

7. FINACIJE

Financiranje javnih visokih učilišta i sredstva za programsko financiranje javnih visokih učilišta, a koja uključuju sredstva potrebna za sufinanciranje materijalnih troškova nastavne i znanstvene djelatnosti definirani su *Odlukom vlade o programskom financiranju javnih visokih učilišta u Republici Hrvatskoj u akademskim godinama 2018./2019., 2019./2020., 2020./2021. i 2021./2022.*, a koje se nastavilo primjenjivati i u ovoj akademskoj godini. Trenutno je u javnom savjetovanju Prijedlog uredbe o programskom financiranju javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta u Republici Hrvatskoj, a koja ne predviđa značajne izmjene načina financiranja visokih učilišta. Uzimajući u obzir visoke troškove redovite djelatnosti u našoj novoj zgradi, trend smanjenja upisanih studenata, trenutačno gospodarsko stanje i činjenicu da se KTF primarno financira iz proračuna, potrebno je težiti povećanju različitih oblika izvanproračunskog financiranja. Isto je zaključili i Stručno povjerenstvo prilikom posljednje reakreditacije te zaključilo da treba unaprijediti raznolikost financijskih prihoda, a posebno su istaknuli prihode od međunarodnih i nacionalnih znanstvenih projekata kao i međunarodne suradnje. Nadalje, povećanje broja projekata i suradnji s gospodarstvom kao i razvoj usluga za gospodarstvo je svakako jedan od načina financiranja djelatnosti Fakulteta, posebice kroz pozive u okviru Nacionalnog plana otpornosti i oporavka. Konačno, postupna internacionalizacija studija (nastaviti izvoditi postojeći diplomski studij na engleskom jeziku *Chemical and Environmental Technology*, aktivnosti na što skorijem uvođenju integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Farmacija na engleskom jeziku, planiranje izrade novih studijskih programa na engleskom jeziku) kao i novi programi cjeloživotnog obrazovanja, kroz sustav vaučera, predstavljaju izvor novih prihoda i za Fakultet i za djelatnike uključene u njihovu izvedbu.

S druge strane, nastaviti će se politika racionalnog i opravdanog postupanja s prihodima i rashodima Fakulteta u cilju osiguravanja normalnog tekućeg poslovanja Fakulteta i poboljšanja postojećeg standarda.

Istaknute planirane aktivnosti:

- financiranja redovite djelatnosti Fakulteta kroz Programsko financiranje i višegodišnje institucijsko financiranje znanstvene djelatnosti
- realizacija usvojenih financijskih planova i planova nabave
- povećavanje prihoda iz znanstvenih ili stručnih projekata te usluga gospodarstvu (ovdje posebno otvarati mogućnosti suradnje s bivšim studentima KTF-a)
- optimizacija troškova.

8. ZAKLJUČAK

Ovim programom rada istaknute su najvažnije planirane aktivnosti u narednom mandatnom razdoblju uz kratka objašnjenja potrebe njihovog provođenja u smislu unaprjeđenja cjelokupne djelatnosti i sustava kvalitete na Kemijsko-tehnološkom fakultetu u Splitu, a koje smatram važnima na temelju cjelokupnog iskustva u posljednje tri godine na mjestu dekana Fakulteta. Brojne predviđene aktivnosti predviđene prethodnim planom rada dekana su realizirane, ali postoje i one koje nisu, dok je neke aktivnosti potrebno kontinuirano provoditi. Mogu razumjeti da sve donesene odluke i prijedlozi nisu naišle na odobravanje, ali meni kao dekanu i članovima uprave, uvijek je na prvom mjestu bila i ostala dobrobit zaposlenika i Fakulteta u cjelini.

U provođenju ovdje navedenih, a i svih ostalih aktivnosti, očekujem razumijevanje i uključenost svih djelatnika KTF-a. Zalagat ću se i dalje za otvorenu komunikaciju i što bržu implementaciju svih konstruktivnih prijedloga i dogovorenih aktivnosti. Problemi, poteškoće i neslaganja oko određenih tema koje će nam se sigurno nalaziti na putu, rješavat ćemo dijalogom, dogovorom i realizacijom dogovorenog, a vrata dekanata i uprave KTF-a ostat će kao i do sada uvijek otvorena svima koji žele u pozitivnom i tolerantnom ozračju raditi i graditi fakultet. Još jednom pozivam sve da se slobodno i otvoreno obrate članovima uprave Fakulteta, a da razinu i kvalitetu komunikacije obavljamo na razini primjerenoj ugledu i statusu ove visokoškolske institucije.

Izjavljujem da ću dužnost dekana Kemijsko-tehnološkog fakulteta obavljati savjesno i časno na njegovu dobrobit, poštujući sve zaposlenike i studente kao i sve zakonske i statutarne odredbe.

Zahvaljujem se svima koji su me istaknuli i podržali kao kandidata za dekana za naredno mandatno razdoblje. Nadam se da će ovim planom i njegovim rezultatima biti zadovoljniji i oni koji me ne podržavaju ili imaju određene sumnje.

Pozivam vas da podržite ovaj program i da se svi aktivno uključimo u njegovu provedbu kako bi po njegovu isteku mogli zadovoljno pogledati na učinjeno i biti spremniji za buduće izazove...

prof. dr. sc. Matko Erceg